

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 03-09-2013
Αρ. Πρωτ. 120885/Γ2

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Αν. Πασχαλίδου
Τηλέφωνο: 210-3443422

ΠΡΟΣ :

- Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Γραφεία Σχολικών Συμβούλων
- Γενικά Λύκεια (μέσω των Δ/σεων Δ/θμιας Εκπ/σης)

ΚΟΙΝ.:

- Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.)
Αν. Τσόχα 36
115 21 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία της Ερευνητικής Εργασίας (project) της Α΄ και Β΄ τάξης Γενικού Λυκείου και Α΄ και Β΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου για το σχ. έτος 2013-2014

Σας αποστέλλουμε τις παρακάτω οδηγίες για τη διδασκαλία της Ερευνητικής Εργασίας της Α΄ και Β΄ τάξης Γενικού Λυκείου και Α΄ και Β΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου κατά το σχολικό έτος 2013-2014.

1. Συμμετοχή των ειδικοτήτων στην εποπτεία και την καθοδήγηση των Ερευνητικών Εργασιών

Οι Ερευνητικές Εργασίες (Ερ.Ερ.) αποτελούν διακριτή ενότητα του Προγράμματος Σπουδών. Για τη συμμετοχή των ειδικοτήτων στην εποπτεία και καθοδήγηση των ερευνητικών θεμάτων ισχύουν τα εξής:

α. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αναλάβουν την εποπτεία και καθοδήγηση μέχρι δύο ερευνητικών θεμάτων ανά τετράμηνο, με εξαίρεση για το σχ. έτος 2013-2014 τις ειδικότητες ΠΕ02, ΠΕ03 και ΠΕ04. Οι εκπαιδευτικοί που είχαν ως πρώτη ανάθεση το μάθημα της Τεχνολογίας της Α΄ τάξης του Γενικού Λυκείου (Υ.Α. 118842/Γ2/17-09-2008, ΦΕΚ 1984 Β΄) μπορούν να αναλάβουν μέχρι τέσσερις Ερευνητικές Εργασίες.

β. Όπου κρίνεται εφικτό και αναγκαίο από το σύλλογο διδασκόντων και με την έγκριση της Διεύθυνσης Δ.Ε. ένας εκ των καθηγητών της πληροφορικής μπορεί, αντί για την εποπτεία και την καθοδήγηση συγκεκριμένων ερευνητικών θεμάτων, να αναλάβουν στο πλαίσιο δύο δώρων την εβδομάδα να στηρίζουν εκ περιτροπής τις ομάδες των διαφορετικών ερευνητικών θεμάτων στην αξιοποίηση των ΤΠΕ για την αναζήτηση και επεξεργασία δεδομένων και την παρουσίαση των συμπερασμάτων.

Τα παραπάνω ανώτατα όρια των ερευνητικών εργασιών ισχύουν και όταν ακόμη ο εκπαιδευτικός εργάζεται σε περισσότερες σχολικές μονάδες και πάντα με την προϋπόθεση ότι τα ερευνητικά θέματα που θα αναλάβουν θα εμπίπτουν στην ειδικότητά τους.

Για τους εκπαιδευτικούς που αναλαμβάνουν για πρώτη φορά, προς συμπλήρωση ωραρίου, την εποπτεία και καθοδήγηση Ερευνητικών Εργασιών χωρίς προηγούμενη εμπειρία ή/και επιμόρφωση στις ερευνητικές εργασίες, οι Διευθυντές των Λυκείων σε συνεργασία με τον Σχολικό Σύμβουλο Παιδαγωγικής Ευθύνης οργανώνουν ενδοσχολικές επιμορφώσεις με τη συμμετοχή πιστοποιημένων από τον ΟΕΠΕΚ επιμορφωτών ή άλλων έμπειρων εκπαιδευτών στο πλαίσιο του προγραμματισμού και της αυτο-αξιολόγησης της σχολικής μονάδας. Στο ίδιο πλαίσιο οι Διευθυντές των Λυκείων σε συνεργασία με του εκπαιδευτικούς της Πληροφορικής και την καθοδήγηση των Σχολικών Συμβούλων Πληροφορικής αναζητούν ασφαλείς και ελεγχόμενους τρόπους ενσύρματης ή ασύρματης διασύνδεσης με το διαδίκτυο.

2. Αρμοδιότητες Σχολικών Συμβούλων Παιδαγωγικής Ευθύνης

Στην ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των Ερευνητικών Εργασιών στα ημερήσια και εσπερινά ΓΕΛ συνδράμουν οι Σχολικοί Σύμβουλοι Παιδαγωγικής Ευθύνης στο πλαίσιο των γενικότερων καθηκόντων τους με τη συντονιστική ευθύνη του Προϊσταμένου Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Δ.Ε. Αναλυτικότερα:

α. Ενημερώνουν εγκαίρως τους Διευθυντές και Υποδιευθυντές Λυκείων για τις γενικές αρχές και τις διδακτικές πρακτικές της καινοτομίας των Ερευνητικών Εργασιών και συζητούν μαζί τους τρόπους πρόληψης και αντιμετώπισης των προβλημάτων που συνήθως εμφανίζονται. Οι τρόποι πρόληψης και αντιμετώπισης τέτοιων προβλημάτων μπορούν κάλλιστα να ενταχθούν και στους προγραμματισμούς που γίνονται στο πλαίσιο της αυτο-αξιολόγησης της σχολικής μονάδας.

β. Παρέχουν κατά περίπτωση την αναγκαία στήριξη τόσο κατά τη διαμόρφωση των θεμάτων και ερευνητικών ερωτημάτων που θα υποβληθούν προς έγκριση από τους εκπαιδευτικούς στον Σύλλογο Διδασκόντων όσο και κατά τη διεξαγωγή, εποπτεία της ερευνητικής διαδικασίας και τη σύνθεση της γραπτής ερευνητικής έκθεσης.

γ. Συντάσσουν στο τέλος του τετραμήνου και αποστέλλουν στον Προϊστάμενο Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Δ.Ε. έκθεση για τα θέματα, τις ειδικότητες που ενεπλάκησαν και τον τρόπο της ψηφιακής ανάρτησης και ανατροφοδοτούν εκπαιδευτικούς και σχολικές μονάδες αναφορικά με το είδος των θεμάτων, τις διαδικασίες συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων

και τη βαθμολογία και, κυρίως, για τα προβλήματα που χρήζουν άμεσης επιμόρφωσης. Υπενθυμίζεται ότι κάθε ερευνητική εργασία, μετά τη βαθμολόγησή της στο τέλος του τετραμήνου, πρέπει να αναρτηθεί στο διαδίκτυο, για να έχει πρόσβαση σε αυτή η εκπαιδευτική κοινότητα. Ο Προϊστάμενος Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης συνθέτει και κωδικοποιεί τις εκθέσεις των Σχολικών Σύμβουλων και τους συγκαλεί σε σύσκεψη για την αναζήτηση τρόπων πρόληψης και αντιμετώπισης των προβλημάτων, αλλά και εμπλουτισμού της καινοτομίας των Ερευνητικών Εργασιών με νέες κατευθύνσεις.

δ. Αξιοποιούν, κατά την κρίση τους και σύμφωνα με τις διαπιστούμενες στην έκθεση υπάρχουσες ανάγκες για ενδοσχολικές επιμορφώσεις, τους πιστοποιημένους από τον ΟΕΠΕΚ επιμορφωτές για τις Ερευνητικές Εργασίες.

ε. Παρακολουθούν το ζήτημα των υψηλών βαθμολογιών που συχνά δίνονται στις Ερευνητικές Εργασίες, χωρίς πολλές από αυτές να αντιστοιχούν ούτε ποιοτικά ούτε ποσοτικά με τα προβλεπόμενα στο ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ για την αξιολόγηση των Ερευνητικών Εργασιών και συνεργάζονται με τους εποπτεύοντες εκπαιδευτικούς, διότι το φαινόμενο της πληθωριστικής βαθμολόγησης έχει αρνητικές επιπτώσεις τόσο στις ίδιες τις Ερευνητικές Εργασίες όσο και στη γενικότερη λειτουργία του βαθμολογικού συστήματος.

3. Πρόταση και Έγκριση Ερευνητικών Θεμάτων

Με την έναρξη του σχολικού έτους οι εκπαιδευτικοί ετοιμάζουν και καταθέτουν ατομικές με βάση τον πίνακα που παρατίθεται στο τέλος της παρούσης προτάσεις θεμάτων για τις Ερευνητικές Εργασίες για την Α΄ και τη Β΄ τάξη Γενικού Λυκείου και Α΄ και Β΄ τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου που αναφέρονται σε κάποιον ή κάποιους από τους επόμενους κύκλους: α) «Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες», β) «Τέχνη και Πολιτισμός», γ) «Τεχνολογία και Ανάπτυξη» και δ) «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη». Επισημαίνεται ότι τα προτεινόμενα θέματα θα πρέπει να ανταποκρίνονται κατά το δυνατόν περισσότερο στα ενδιαφέροντα των μαθητών και να τους εμπλέκουν σε διαδικασίες διερεύνησης, αξιοποιώντας το περιεχόμενο, τα εννοιολογικά σχήματα και τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις των διδασκόμενων μαθημάτων, ώστε να γίνεται ευκολότερα από τους μαθητές η συσχέτιση πραγματικών καταστάσεων που βιώνουν με ενότητες των μαθημάτων που διδάσκονται.

Στις πρώτες συνεδριάσεις του ο Σύλλογος Διδασκόντων συζητά, τροποποιεί και εγκρίνει τον αναγκαίο αριθμό θεμάτων μέσα από τις προτάσεις που κρίνει ως περισσότερο επεξεργασμένες και ενδιαφέρουσες, επιδιώκοντας, μεταξύ άλλων, τη θεματική ποικιλία.

Πριν την έναρξη του δεύτερου τετραμήνου προτείνονται και εγκρίνονται εκ νέου διαφορετικά θέματα, κρατώντας ωστόσο πάντοτε την ίδια διαδικασία κατανομής, ώστε κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Λύκειο οι μαθητές να έχουν την ευκαιρία να εμπλακούν σε όσο το δυνατόν περισσότερα διαφορετικής φύσης και στόχευσης θέματα.

Σε περίπτωση κατά την οποία οι εποπτεύοντες εκπαιδευτικοί διαπιστώσουν ότι κατά τη διερεύνηση κάποιου θέματος του πρώτου τετραμήνου αναδείχθηκαν νέα ερευνητικά ερωτήματα, αφού οι ομάδες ολοκληρώσουν και παραδώσουν την εργασία του πρώτου τετραμήνου, είναι εφικτό μετά από έγκριση του Σχολικού Συμβούλου Παιδαγωγικής Ευθύνης το θέμα να επεκταθεί και στο δεύτερο τετράμηνο, για να διερευνηθούν και τα νέα ερωτήματα που θα αποτελέσουν τη θεματική της εργασίας των τετραμελών ομάδων του δεύτερου τετραμήνου.

Σε περίπτωση μικρών Λυκείων ή ύπαρξης σε μια σχολική μονάδα Λυκειακών τάξεων με λίγους μαθητές (λιγότερους από 16) προσφέρονται ως επιλογές δύο μόνο θέματα και υλοποιείται μόνο ένα, αυτό που πλειοψηφεί με βάση τις προτιμήσεις των μαθητών.

4. Ορισμός Συντονιστή των Ερευνητικών Εργασιών

Στην ίδια συνεδρία ο Σύλλογος Διδασκόντων ορίζει τον Υποδιευθυντή ή άλλον έμπειρο εκπαιδευτικό της Πληροφορικής ή άλλης ειδικότητας ως Συντονιστή των πραγματοποιούμενων Ερευνητικών Εργασιών, με κύριο ρόλο τον προγραμματισμό χρήσης χώρων, τον κατάλληλο προγραμματισμό για τη βέλτιστη αξιοποίηση των εργαστηρίων πληροφορικής και λοιπών πόρων που διαθέτει η σχολική μονάδα προς διευκόλυνση των ερευνητικών ομάδων. Ο συντονιστής απαλλάσσεται από την υποχρέωση ανάληψης άλλων εξωδιδακτικών καθηκόντων. Για τις πιθανές εκτός σχολείου επισκέψεις των ερευνητικών μαθητικών ομάδων, κατά τις ώρες λειτουργίας του σχολείου, ισχύουν οι σχετικές με τις υπόλοιπες επισκέψεις προϋποθέσεις.

5. Επιλογή Θέματος από τους Μαθητές

Οι μαθητές, αφού ενημερωθούν για τα προτεινόμενα θέματα, με όποιο τρόπο ο Σύλλογος Διδασκόντων κρίνει προσφορότερο, δηλώνουν το θέμα της πρώτης και της δεύτερης προτίμησής τους. Καλό είναι να ενθαρρυνθούν οι μαθητές να δηλώσουν θέματα από το σύνολο των προτεινόμενων ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα υπερσυγκέντρωσης σε ορισμένα μόνο θέματα. Ο συντονιστής που έχει ορισθεί από τον Σύλλογο Διδασκόντων (βλέπε παραπάνω) φροντίζει, ώστε οι μαθητές των διαφορετικών αλφαβητικών τμημάτων να ενταχθούν στο τμήμα με το ερευνητικό θέμα της πρώτης τους επιλογής ή το πολύ στο τμήμα της δεύτερης επιλογής τους.

Ενδεικτικά κατά την εφαρμογή των δίωρων ζωνών, μπορεί να ακολουθηθεί η εξής διαδικασία: Εάν κάποια εργασία συγκεντρώσει την πρώτη προτίμηση περισσότερων από 20 μαθητών, τότε οι πλεονάζοντες προσδιορίζονται με κλήρωση και ανακατανέμονται σε εργασία της δεύτερης προτίμησής τους. Αυτοί οι μαθητές το δεύτερο τετράμηνο έχουν προτεραιότητα στην επιλογή της εργασίας με την οποία θέλουν να ασχοληθούν. Εάν κάποιο θέμα συγκεντρώσει το ενδιαφέρον (ως πρώτη επιλογή) αρκετών μαθητών ώστε να δημιουργηθούν δυο τμήματα (δηλαδή 32 μαθητές), για το συγκεκριμένο θέμα επιλέγονται 20 μαθητές με τη διαδικασία της κλήρωσης και οι υπόλοιποι αντιμετωπίζονται ως πλεονάζοντες που πρέπει να ανακατανεμηθούν στα θέματα της

δεύτερης επιλογής τους. Τέλος, εάν ορισμένοι μαθητές επιλέξουν θέματα τα οποία δεν θα καταστεί δυνατό να πραγματοποιηθούν λόγω του ορίου του ελάχιστου αριθμού μαθητών (16 μαθητές ανά εργασία), καλούνται να επιλέξουν μεταξύ των θεμάτων στα οποία δεν έχει καλυφθεί ο μέγιστος αριθμός θέσεων. Και σε αυτή την περίπτωση οι εν λόγω μαθητές έχουν προτεραιότητα (και μάλιστα μεγαλύτερη από ότι η προηγούμενη κατηγορία) στην επιλογή θέματος κατά το δεύτερο τετράμηνο. Ωστόσο, ο συντονιστής μπορεί να επιλέξει εναλλακτικά σενάρια κατανομής που να ικανοποιούν την αρχή που προ-αναφέρθηκε, δηλαδή η συντριπτική πλειονότητα των μαθητών να τοποθετηθεί σε θέμα της πρώτης ή της δεύτερης επιλογής της.

Η διαδικασία κατανομής των μαθητών στις ερευνητικές εργασίες θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι το τέλος της δεύτερης εβδομάδας από την έναρξη του διδακτικού έτους και μέχρι το τέλος της πρώτης εβδομάδας του δεύτερου τετραμήνου.

6. Καθιέρωση Ζώνης Ερευνητικών Εργασιών στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Προτείνεται οι Ερευνητικές Εργασίες να υλοποιούνται σε ζώνη (ίδια μέρα ίδιο δάωρο), ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στους μαθητές των τμημάτων μιας τάξης να επιλέγουν ερευνητικό θέμα ασχέτως σε ποιο αλφαβητικό τμήμα ανήκουν. Έτσι, δημιουργούνται λειτουργικά τμήματα κοινού ενδιαφέροντος με μαθητές που προέρχονται από διαφορετικά αλφαβητικά τμήματα, που δεν θα ξεπερνούν τους 20 μαθητές, αλλά και δεν θα έχουν λιγότερους από 16 μαθητές, οι οποίοι θα σχηματίσουν τετραμελείς ή το πολύ πενταμελείς ομάδες στο πλαίσιο των οποίων θα διερευνήσουν το θέμα τους. Έτσι, εάν για παράδειγμα ένα Λύκειο έχει 65 μαθητές στην Α΄ Λυκείου, μπορεί να προτείνει έως τέσσερα το πολύ θέματα (ένα από κάθε θεματικό κύκλο). Αντίθετα, σε περίπτωση που ο αριθμός των προτεινόμενων θεμάτων δεν επαρκεί, συμπληρώνεται με ανάθεση σε εκπαιδευτικό ή εκπαιδευτικούς οι οποίοι αναλαμβάνουν να διαμορφώσουν σχετική πρόταση.

Σε περίπτωση που η εφαρμογή των ζωνών είναι αδύνατη για πρακτικούς λόγους (π.χ. έλλειψη αιθουσών), μετά την έγκριση του Σχολικού Συμβούλου Παιδαγωγικής Ευθύνης, επιτρέπεται η υλοποίηση των Ερευνητικών Εργασιών στο πλαίσιο των αλφαβητικών τμημάτων, οπότε ο αριθμός των μαθητών της ερευνητικής ομάδας είναι ο αριθμός των μαθητών του τμήματος.

7. Δημόσια παρουσίαση Ερευνητικών Εργασιών και του Συνοδευτικού Τεχνήματος από Μαθητικές Ομάδες

Όταν ολοκληρωθούν οι Ερευνητικές Εργασίες, στο τέλος του τετραμήνου οι τετραμελείς μαθητικές ομάδες τις παρουσιάζουν μαζί και με το συνοδευτικό τέχνημα σε ειδική εκδήλωση που οργανώνεται από το σχολείο στη σχολική κοινότητα με τη συμμετοχή εξωτερικών προσκεκλημένων (π.χ. ειδικούς επιστήμονες, φορείς της τοπικής κοινωνίας, κ.λπ.), όπου τούτο κρίνεται σκόπιμο από τον Σύλλογο Διδασκόντων. Μετά την παρουσίαση του τρόπου εργασίας τους, των αποτελεσμάτων της και του τεχνήματος, είναι δυνατόν να υποβληθούν στα μέλη της

ομάδας ερωτήσεις από μαθητές, εκπαιδευτικούς και επισκέπτες. Κατά την ημέρα παρουσίασης των Ερευνητικών Εργασιών μπορεί να γίνει και σχετική έκθεση στο σχολείο στο πλαίσιο των αρχών της αυτο-αξιολόγησης της σχολικής μονάδας για την προβολή στην τοπική κοινότητα του έργου των μαθητών και του σχολείου.

8. Αξιολόγηση Ερευνητικών Εργασιών.

Μετά και την παρουσίαση, οι τετραμελείς μαθητικές ομάδες κάθε ερευνητικού θέματος υποβάλλουν προς αξιολόγηση τον ομαδικό φάκελο της Ερευνητικής Εργασίας τους, που περιλαμβάνει (α) ερευνητική έκθεση για το θέμα και τα ερευνητικά ερωτήματα που μελέτησαν, τις ερευνητικές διαδικασίες που ακολούθησαν και τα συμπεράσματα της έρευνας, (β) ένα σχετικό με το θέμα και τα συμπεράσματά τους τέχνημα (αφίσα, ιστοσελίδα, βίντεο, πόστερ, φυλλάδιο, κατασκευή, κ.λπ.) και (γ) ό,τι άλλο συμπληρωματικό υλικό σχετικό με την όλη εργασία τους κρίνουν τα μέλη της ερευνητικής ομάδας.

Συγκεκριμένες οδηγίες για την αξιολόγηση παρέχονται στο ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ «*Η Καινοτομία των Ερευνητικών Εργασιών στο Νέο Λύκειο*» του Ηλία Γ. Μαρσαγγούρα, όπου, εκτός από τις παιδαγωγικές αρχές και τις διδακτικές πρακτικές των Ερευνητικών Εργασιών, αναφέρονται αναλυτικά οι διαδικασίες και τα κριτήρια αξιολόγησης του ερευνητικού έργου κάθε μαθητικής ομάδας σε ό,τι αφορά (α) στην ερευνητική διαδικασία που ακολούθησε η ομάδα, (β) στο περιεχόμενο της ερευνητικής εργασίας, (γ) στη γλώσσα και τη δομή της ερευνητικής έκθεσης και (δ) στον τρόπο της δημόσιας παρουσίασης της ομαδικής εργασίας. Οι τομείς της «ερευνητικής διαδικασίας» και του «περιεχομένου» αξιολογούνται με συντελεστή βαρύτητας 30% ο καθένας, ενώ οι δύο επόμενοι («Γλώσσα/δομή» και «παρουσίαση») με συντελεστή 20% ο καθένας. Το ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ για τις Ερευνητικές Εργασίες, που είναι διαθέσιμο σε έντυπη και σε ψηφιακή μορφή στην πλατφόρμα του ψηφιακού σχολείου (<http://digitalschool.minedu.gov.gr>), αναφέρεται, επίσης, και στα κριτήρια και τις διαδικασίες αξιολόγησης της ατομικής συμβολής κάθε μαθητή στο ομαδικό έργο χωριστά και την ατομική του βαθμολόγηση. Επισημαίνεται και πάλι ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί έγκαιρα το φαινόμενο της υπερβολικής βαθμολόγησης των Ερευνητικών Εργασιών, που προαναφέρθηκε.

Η γενική βαθμολογία του κάθε μαθητή στο μάθημα της «Ερευνητικής Εργασίας» προκύπτει ως ο μέσος όρος της αντίστοιχης βαθμολογίας του στα δυο τετράμηνα.

Σε περίπτωση που κάποιος μαθητής δεν προάγεται στην επόμενη τάξη και δεν έχει προβιβασμό βαθμό στην ερευνητική εργασία, (επιλέγεται το θέμα στο οποίο υστέρησε περισσότερο αν ασχολήθηκε με δύο συνολικά κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς) ο επιβλέπων εκπαιδευτικός του ορίζει τμήματα της ερευνητικής εργασίας που κρίνει ότι πρέπει να επεξεργαστεί εκ νέου. Τον Σεπτέμβριο ο μαθητής υποβάλλει διορθωμένη την εργασία του μαζί με το προσωπικό του ημερολόγιο και τον ατομικό του φάκελο προς επανα-αξιολόγηση.

9. Ανάρτηση στο Διαδίκτυο των Ερευνητικών Εργασιών

Για ευρύτερη διάχυση των μαθητικών εργασιών, μετά τη δημόσια παρουσίασή τους, αναρτώνται στο διαδίκτυο (**στην ιστοσελίδα του σχολείου**), αναγράφοντας τα ονόματα (ή τα αρχικά τους) όλων των συντελεστών, μαθητών και επιβλεπόντων εκπαιδευτικών με βάση πάντα τις αρχές της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Μια εργασία μπορεί να συγγραφεί, μερικώς (κατατοπιστική σύνοψη) ή και ολόκληρη στα Αγγλικά.

Την εξειδίκευση και την εφαρμογή των παραπάνω γενικών αρχών στις συνθήκες των δυνατοτήτων και αναγκών της σχολικής μονάδας κάνει ο σύλλογος διδασκόντων, φροντίζοντας πρωτίστως να διασφαλίζονται οι προϋποθέσεις για την ακώλυτη διεξαγωγή και στήριξη των Ερευνητικών Εργασιών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

Συνημ.3 σελ.

ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σχ. Έτος: .....

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ .....

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

.....
.....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΠΕ)	ΔΙΑΤΙΘΕΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ (ΦΟΡΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΣΑΦΩΣ ΔΙΑΤΥΠΩΜΕΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
(Μέχρι 250 λέξεις):

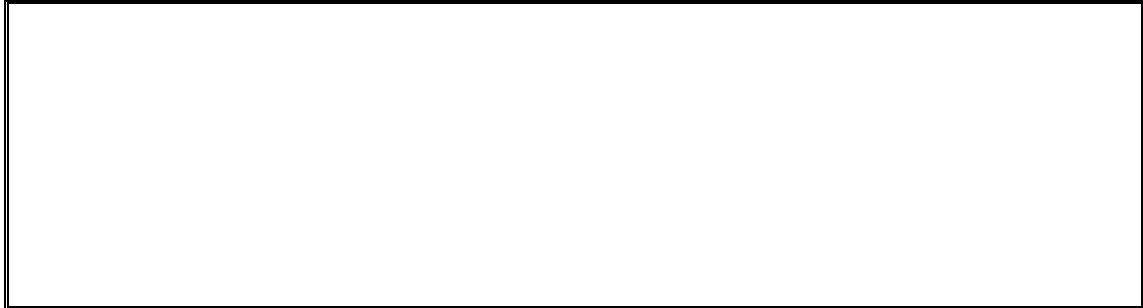
--

Β. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ (κριτήρια επιλογής θέματος, συσχέτιση με διδασκόμενα μαθήματα, αναμενόμενα μαθησιακά οφέλη κ.λπ., ενδεικτικά μέχρι 300 λέξεις).

--

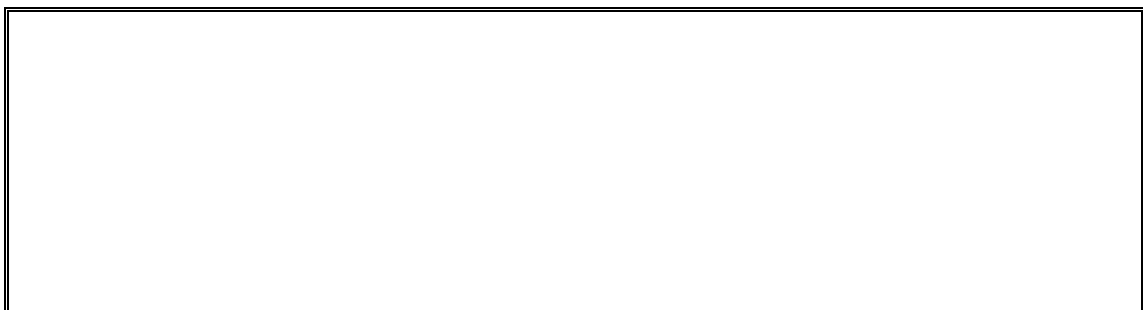
Γ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΗΓΩΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΜΕΘΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΑΠΟΦΥΓΗ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΠΛΗΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΕΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ (μέχρι 200 λέξεις)

Δ. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΕΧΝΗΜΑΤΟΣ (μέχρι 200 λέξεις)

Ε. ΠΟΡΟΙ – ΥΛΙΚΑ – ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ-ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ-ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ

ΣΤ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ζ. ΣΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
ΕΥΘΥΝΗΣ

--